

YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ
KAMU YÖNETİMİ BÖLÜMÜ

ALEXIS DE TOCQUEVILLE

Çağrı ÇOHAZ

(280506041)

ÖZET

Alexis de Tocqueville liberalizmin ön planda tuttuğu özgürlükle, sosyalizmin temeli olan eşitlik arasında bir denge kurmaya çalışmıştır. Devletin müdahalesini en aza indirmeye çalışan demokrasinin eşitlikçi tarafını öne çıkartan liberal bir düşünürdür. Tocqueville özgürlükle eşitliğin nasıl birbirine yaklaşması gerektiğini yada eşitlikçi bir ortamda özgürlüğün nasıl var olacağını kendisine temel soru olarak seçmiş ve özgürlüğün ancak iki yöntemle kurtarılacağını söylemiş, bunlardan biri ademi merkeziyet sistemi, diğeri de ekonomik, siyasi ve bilimsel alanlarda bazı derneklerin kurulmasıdır. İki büyük eseri olan Democracy in America (1835 , 1840) ve The Old Regime and Revolution (1856) kitaplarında ortaya koyduğu düşünceler onu modern toplumun ve siyaset biliminin öncü düşünürü yapmıştır. 150 yıl öncesinden Amerika ve Rusya'nın iki büyük devlet olacağını ve bunların ilişkilerinin dünyanın kaderini belirleyeceğini vurgulamıştır. Tocqueville'in ileri görüşlülüğü uzun yıllar geçmesine rağmen onu hala Amerikada ki demokrasi tartışmalarının ortasında tutmuştur .

ABSTRACT

Alexis de Tocqueville tried to make a balance between the equality which is the main basement of socialism and the freedom which liberalism gives importance very much on. He was a liberal philosopher who brought out the equality of democracy which tries to lower the government's involvement. Alexis de Tocqueville chose an essential question for himself that how the freedom and equality should come closer to each other or how the freedom rises in an equality atmosphere and then he highlighted that the freedom could only be saved by two ways. One of these ways is the system of decentralization and the other is to establish some

institutions on economical, political and scientific issues. He became an advance philosopher of the political sciences also the modern society with the two greatest books called Democracy in America (1835 – 1840) and The Old Regime and Revollution (1856) since his thoughts played an important role in those books. He emphasized 150 years ago that the USA and Russia both will be the most important states also, did mention that they will determine the world's fate. Even after many long years, his foresight ability still keeps him at the middle of the democratic debates in the USA.

HAYATI

Alexis de Tocqueville 1805 yılında Aristokrat bir Norman ailesinin çocuğu olarak Verneuil'de doğmuştur. Eğitim yıllarını oldukça başarılı geçirmiştir ve henüz yirmi yaşında iken baroya kabul edilir. Versailles'da stajyer hakim olarak göreve başlar bu sırada babası X. Charles hükümetinde görev yapmaktadır. Hakimlik görevini devam ettirirken görev gereği 1831 yılında arkadaşı Gustave de Baumont ile “Amerika’da Hapishanelerin durumu” nu araştırmak için Amerika’ya giderler ve buradaki yaptığı gözlemlerle “Amerika Birleşik Devletleri’nde Ceza ve İnfaz Sistemi ve Bunun Fransa’da Uygulanması” adlı kitabını yayımlar.

Tocqueville’in asıl merak ettiği ve incelemek istediği konu Amerikan Demokrasisi’dir ve yaptığı incelemelerle en ünlü eserlerinden biri olan “Amerika’da Demokrasi”yi yazmaya başlar. 1833 yılında bu sefer İngiltere’deki demokrasiyi incelemek için İngiltere’ye gider hatta bu yaptığı seyahat sırasında orda bir İngilizle evlenir ve burada daha sonra yayınlanacak olan günlüklerini tutmaya başlar. 1835 yılında “Amerika’da Demokrasi” kitabını yayımlar ve bu kitap Tocqueville’in günümüze kadar taşınmasında en büyük rolü oynar bundan beş yıl sonra 1840 yılında kitabın ikinci cildini yayımlar fakat ikinci cilt birincisi kadar etki

yaratmamıştır. İngiltere seyahatindeki bilgileri İngiltere demokrasisini begenmediği için kitap haline getirme gereği duymaz

Sosyalizm ve aşırı cumhuriyetçilik karşıtı olarak görülen Tocqueville, 1849'da parlamentoya girer ve burada Meclis başkan vekili seçilir. Aynı yıl içinde Dışişleri Bakanlığı yapar fakat politik hayatı fazla uzun sürmez. İhtilalden sonra Normandiya'daki evine çekilip "Eski Rejim ve İhtilal" adlı kitabını yazmaya başlar. Fransız devrimini meydana getiren sebepleri ve bunların sonuçlarını incelemek istediği bu kitabın birinci cildini tamamladıktan sonra ikinci cildine başlayamadan 1859 yılında veremden ölür.

DÜŞÜNCELERİ

Tocqueville'in fikirlerini en büyük eseri olarak görülen "Amerika'da Demokrasi" adlı kitabından başlayarak inceleyecek olursak Tocqueville demokrasi için sivil toplum örgütlerinin gerekli olduğuna çünkü sivil toplum örgütlerinin merkezileşmeye karşı koyduklarının altını çizmiştir. Tocqueville'e göre yönetimin tek merkezde toplanmasının önlenmesi takdirde siyasi özgürlüğün yakalanabileceğini ve bu sırada vatandaşların bireysellikten kurtularak kamu işleri ile ilgilenmelerinin sağlanacağı sivil toplum örgütleri yoluyla da çeşitli çıkarların savunulmasının olanaklı olacağını böylelikle bireylerin bu örgütler aracılığıyla siyasal kararlar üzerinde etkileri olacağını ve siyasetin içinde yer almış olacaklarını savunur. Tocqueville'e göre demokrasi tüm toplumun katıldığı bir yönetimle olur.

Tocqueville göre demokrasinin anahtarı eşitliktir, Tocqueville demokrasinin temelleri olarak görülen eşitlik ve özgürlük kavramlarında eşitliği özgürlükten daha önemli görmektedir bir özgürlük bağımlısı olarak bilinen Tocqueville'in bu görüşünün nedeni

özgürlüğün zaten insanlığın bir gereği olduğunu ve bunun eşitlikle meydana gelebileceğini yani özgürlük adına eşitliğin olması gerektiğini savunmuştur.

“Kişileri birbirinden bağımsız kılan eşitlik ilkeleri, onlara kişisel eylemlerini kendi özgür iradeleriyle yapma alışkanlığı ve biçimi kazandırır.”¹

Eşitliğin kutsal bir ilke olduğunu demokrasi için eşitlik prensibinin şart olduğunu ve böylelikle hiyerarşik düzenlerin demokratik düzenlere yerlerini bırakacağını açıklamıştır.

Tocqueville’in çok önem verdiği özgürlü kuramı üç prensipten oluşur. Bunlar; ademi merkeziyet, anayasal düzen ve bireysel haklardır. Bu prensipler özgürlükleri çoğunluktan ve merkezi iktidarın aşırılıklarından koruyacaktır. Tocqueville bu prensipler içinde devlet gücünü sınırlayıcı özelliği ile ademi merkeziyet prensibini özgürlüklerin asıl koruyucusu olarak görür ve bireyin özgürlüklerinin bu yolla korunacağını savunur ayrıca ademi merkeziyet sistemi ile demokrasinin gereği olan eşitliğin yani çoğunluk azınlık dengesinin de bu şekilde sağlanacağını savunur. Diğer prensip olan anayasal düzeni ise yargının çoğunluğun tiranlığı karşısında hak ve özgürlüklerin koruyucusu olarak nitelemiştir. Son prensip olarak bireysel hakları özgürlüğün garantisi olarak görür ve burada herkesin eşit olarak tüm konularda kendi düşüncelerini ortaya koyma hakkı olduğunu söyler.

¹ TOCQUEVILLE, Alexis de(1835), AMERİKADA DEMOKRASİ, (Çev. İhsan Sezel, Fatoş Dilber), Ankara: Yetkin yayınları 1994

KAYNAKÇA

- TOCQUEVILLE, Alexis de (1835), AMERİKADA DEMOKRASİ, (Çev. İhsan Sezel,Fatoş Dilber), Ankara: Yetkin yayınları 1994
- TOCQUEVILLE, Alexis de, ESKİ REJİM VE DEVRİM, (Çev. Turhan Ilgaz), İstanbul: Kesit Yayıncılık, 1995
- DİNÇKOL, Bihterin (n.d) “Tocqueville’in Siyasal Kuramı”. Erişim 26 Nisan 2010
<<http://www.iticu.edu.tr/kutuphane/dergi/d5/M00069.pdf>>
- <http://www.turkcebilgi.com/alexis_de_tocqueville/ansiklopedi>
Erişim 21 Nisan 2010
- <<http://www.demokratikgenclikhareketi.com/mucadele-tarihinden/eski-rejim-ve-devrim-alexis-de-tocqueville.html>>Erişim 02 Mayıs 2010